

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 22/48367-26
Saksbehandler: Jon Hilmar Iversen
Dato: 05.09.2023

Anbefaling om at alle asylsøkere og flyktninger får en kvittering på at de har vært til lovpålagt tuberkulosekontroll ved ankomst til landet – Klistremerker på asylkortene

Det kommer nå så mange asylsøkere og flyktninger gjennom Nasjonalt ankomstsenteret (NAS) i Råde at de ikke har kapasitet til å la dem vente til tuberkulosestatusen er avklart før de sendes videre til mottak i andre kommuner.

Kommunelegen i Råde kommune varslet 28. august Statsforvalteren i Oslo og Viken om at de ikke lenger kan garantere at asylsøkere som reiser videre fra NAS er tuberkuloseundersøkt og at positive funn er fulgt opp, men de vil ettersende prøvesvarene til neste kommune.

Utenfor NAS i Råde kommune er det per i dag følgende desentraliserte registreringssteder:

1. Gardermoen registreringssted (GRS) – Ullensaker kommune
2. Torp registreringssted – Sandefjord kommune
3. Jæren registreringssted – Time kommune
4. Bergen registreringssted – Bergen kommune
5. Trondheim registreringssted – Trondheim kommune
6. Kirkenes registreringssted – Sør-Varanger kommune

I dag har vi fått beskjed om at politiets registreringssteder på Gardermoen (GRS) nå ikke arrangerer screening for tuberkulose, men sender kommuner med ventehotellordninger brev etter fem dager om hvilke navngitte asylsøkere som ikke er screenet. For kommunene betyr dette at nye asylsøkere flytter videre fra kommune til kommune i tre kategorier: ferdigscreenede¹, halvscreenede² og uscreenede³.

Det er og blir enda mer krevende for landets kommuner å få oversikt over om ankomne asylsøkere er tuberkuloseundersøkt og å følge opp prøvesvarene.

¹ Ankomstkommunen (kommunen asylsøkeren kommer fra) har kunnet holde asylsøkeren tilbake inntil negativt svar foreligger eller pos svar er fulgt opp.

² Ankomstkommunen har henvist asylsøkeren til TB-us, men har ikke kunnet holde asylsøkeren tilbake inntil negativt svar foreligger eller positivt svar er fulgt opp.

³ Ankomstkommunen har ikke kunnet eller rukket å henvise asylsøkeren til TB-us.

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Helsemyndighetene har anbefalt utlendingsmyndighetene å holde oversikt over gjennomført tuberkulosekontroll av asylsøkere og flyktninger som nylig har kommet til landet og informere aktuelle kommuner løpende om dette, men det tar tid før en slik løsning kan etableres.

Det finnes per i dag ingen nasjonal digital løsning verken i helsetjenesten eller i utlendingsforvaltningen som kan løse disse utfordringene.

Helsedirektoratet mener derfor at asylsøkere og flyktninger trenger en kvittering på at de har vært til lovpålagt tuberkulosekontroll ved ankomst til landet. Kvitteringen må angi når og hvor tuberkulosekontrollen ble utført, slik at helsetjenesten kan ved behov kan etterspørre prøvesvarene og følge opp positive svar.

Derfor anbefaler Helsedirektoratet nå at alle helseforetak som gjennomfører lovpålagt tuberkulosekontroll av asylsøkere og flyktninger setter et klistremerke på asylkortet som angir hvor og når tuberkuloseundersøkelsen ble gjennomført og hvilken kommune som rekvirerte undersøkelsen og får prøvesvarene.

Denne anbefalingen gjelder også kommuner som selv gjennomfører lovpålagt tuberkulosekontroll av barn under 10 år.

Det blir også viktig at asylsøkerne informeres om betydningen og verdien av denne informasjonen på klistremerket slik at det ikke går tapt eller blir uleselig før det skal leses av.

I dag vet vi at både Sykehuset Østfold i NAS og Bergen kommune har rutiner med klistremerker på asylkortene.

Vårt brev av 01.12.2022 om denne rutinen med lenker til mer informasjon vedlegges her til orientering.

Lenkene legges også her: [Sluttrapport](#) og [bilde 8](#), som kan blåses opp for bedre lesbarhet.

Helsedirektoratet vil også minne om [Flytskjema for tuberkuloseundersøkelse ved ankomst til Norge](#).

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
fung. divisjonsdirektør

Ingebjørg Skrindo
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Landets statsforvaltere
Direktoratet for samfunnsikkerhet og
beredskap
FOLKEHELSEINSTITUTTET
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Justis- og beredskapsdepartementet
KS-KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
Politidirektoratet
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Helse Bergen HF - Haukeland
universitetssjukehus
SYKEHUSET ØSTFOLD HF

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
HELSE MIDT-NORGE RHF		Postboks 464	7501 STJØRDAL
HELSE NORD RHF		Moloveien 16	8003 BODØ
Helse Sør-Øst RHF		Postboks 404	2303 HAMAR
HELSE VEST RHF		Postboks 303	4068 STAVANGER
Landets kommuner			

SYKEHUSET ØSTFOLD HF
Postboks 300
1714 GRÅLUM

Deres ref.:
Vår ref.: 22/48367-15
Saksbehandler: Jon Hilmar Iversen
Dato: 01.12.2022

Kvitteringsløsning for asylsøkere for utført lovpålagt tuberkuloseundersøkelse – Erfaringer fra Sykehuset Østfold og Kongsberg kommune - Sluttrapport til orientering

Kommunehelsetjenesten mangler ofte informasjon om asylsøkere og flyktninger har fått utført lovpålagt tuberkuloseundersøkelse eller ikke, og bruker mye tid på å finne ut av det. Mange kommuner har bedt Helsedirektoratet om bedre systemer for slik informasjon, også for å hindre at asylsøkere blir undersøkt flere ganger.

Helsedirektoratet fikk vite at Sykehuset Østfold satte et klistremerke på asylkortet til asylsøkeren og at dette hjalp Kongsberg kommune til å se at asylsøkeren hadde vært til lovpålagt tuberkuloseundersøkelse.

Helsedirektoratet startet derfor et tjenestedesign-prosjekt for å beskrive og kunne vurdere den rutinen. Nå foreligger en sluttrapport av 28.11.2022. De to filene er for store til å kunne vedlegges denne eposten, så de finnes her: [Sluttrapport](#) og [bilde 8](#), som kan blåses opp for å kunne leses bedre.

Sammendrag

Helsedirektoratet har erfart at når Sykehuset Østfold gjennomfører en lovpålagt tuberkuloseundersøkelse av en asylsøker, så setter de (for sin egen del) et standard klistremerke med personidentifikasjon på asylkortet (for å holde orden på hvem som har vært inne til undersøkelse).

Når helsetjenesten ved Kongsberg akuttmottak ser det, leser de det som en kvittering på at tuberkuloseundersøkelse er utført. Hvis asylsøkeren som kommer til akuttmottaket i Kongsberg har et slikt klistremerke, så noteres det i journalen og de venter trygt på at det oftest negative svaret på undersøkelsen kommer etter hvert. Ved behov kan de etterspørre svaret hos Sykehuset Østfold, som de vet satte klistremerket på asylkortet.

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester
Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

På denne bakgrunn, vurderer Helsedirektoratet å anbefale at alle helseforetak og kommuner så snart som mulig tar denne rutinen i bruk, inntil behovet for slik informasjon blir dekket på annen mer moderne og digital måte.

For å gi klistrelappen økt sikkerhet som kvitteringsløsning, foreslåes det å skrive helseforetakets / kommunens navn/ akronym og dato på klistrelappen Dette kan gjøres med penn og fungerer godt som signatur. Klistrelappen må plasseres på kortet uten å dekke over annen viktig informasjon. Asylsøkerne selv og andre aktuelle aktører må få informasjon om klistermerkets funksjon og verdi.

Videre arbeid

Helsedirektoratet følger med på logistikken for lovpålagte tuberkuloseundersøkelser av asylsøkere og flyktninger og vil vurdere nødvendige ytterligere tiltak i samarbeid med alle aktuelle aktører for å få denne tjenesten til å fungere så godt som ønskelig.

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Landets regionale helseforetak; Nasjonalt ankomstsenter i Råde - Link AS; Justis- og beredskapsdepartementet; KS-KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON; FOLKEHELSEINSTITUTTET; Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap; HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET; Landets kommuner; Landets helseforetak; Utlendingsdirektoratet (UDI); Landets statsforvaltere; Politiets utlendingsenhet